Zadania domowe z Analizy Matematycznej II - część 3 (funkcje wielu zmiennych, całki podwójne i potrójne)

Zadanie 1. Obliczyć granice lub wykazać, że nie istnieją.

(a)
$$\lim_{(x,y)\to(0,0)} \frac{3xy^5}{2x^2+4y^2}$$
, (b) $\lim_{(x,y)\to(0,0)} \frac{x^2}{x^4+y^4}$, (c) $\lim_{(x,y)\to(0,0)} \frac{x^2-y^2}{x}$,

(d)
$$\lim_{(x,y)\to(1,0)} \frac{x+2y-1}{x^2+4y^2-1}$$
, (e) $\lim_{(x,y)\to(0,0)} (2x+y) \sin \frac{x^2}{\sqrt{x^2+y^2}}$, (f) $\lim_{(x,y)\to(0,0)} \frac{x^3-y^3}{x^2+y^2}$,

(g)
$$\lim_{(x,y)\to(0,0)} \sqrt{x^2+y^2} \ln(x^2+y^2)$$
, (h) $\lim_{(x,y)\to(2,1)} \left(\ln\frac{1}{|x^2-y-3|}\right)^{|x^2-y-3|}$.

Zadanie 2. Zbadać ciągłość funkcji.

$$\textbf{(a)} \quad f(x,y) = \left\{ \begin{array}{ll} \frac{x^3}{x^2 + 2y^4} & dla \quad (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & dla \quad (x,y) = (0,0) \end{array} \right. , \qquad \ \, \textbf{(b)} \quad f(x,y) = \left\{ \begin{array}{ll} \frac{x^2y^2}{x^3 - y^3} & dla \quad x \neq y \\ 0 & dla \quad x = y \end{array} \right. ,$$

(c)
$$f(x,y) = \begin{cases} \frac{(x^2+y^2)\cos x}{|x|+|y|} & dla & (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & dla & (x,y) = (0,0) \end{cases}$$
.

Zadanie 3. Czy uda się dobrać stałe $a, b \in \mathbb{R}$ tak aby poniższe funkcje był ciągłe w swoich dziedzinach? Jeśli tak, to wyznaczyć owe stałe.

(a)
$$f(x,y) = \begin{cases} \pi + \frac{\operatorname{tg}(xy)}{x} & dla & (x,y) \in \left[(-\frac{\pi}{2},0) \cup (0,\frac{\pi}{2}) \right] \times (-1,1) \\ a+y & dla & x=0 & i & y \in (-1,1) \end{cases}$$

(b)
$$f(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2y^2 + 2x^2 + 2y^2}{x^2 + y^2} & dla & (x,y) \neq (0,0) \\ b & dla & (x,y) = (0,0) \end{cases}$$
.

Zadanie 4. Obliczyć pochodne cząstkowe funkcji.

(a)
$$f(x,y,z) = \sin x^2 \cdot \arcsin y - e^{\sin z} \cdot \cos^2 x + 3 \operatorname{arctg}(x^2 y)$$
 dla $(x,y,z) \in \mathbb{R} \times (-1,1) \times \mathbb{R}$,

(b)
$$f(x,y) = x^{\frac{2}{y}} - \log_{10}(xy^2)$$
 dla $x > 0$ $i y \neq 0$,

(c)
$$f(x, y, z) = 1 - \sqrt[5]{2 + 5 \operatorname{arctg}(e^{xy} + \sin z)} dla (x, y, z) \in \mathbb{R}^3$$
,

(d)
$$f(x,y) = \begin{cases} \frac{\sin(x^2y)}{x^2 + y^2} & dla & (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & dla & (x,y) = (0,0) \end{cases}$$
, (e) $f(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2 - 3y^2}{x - y} & dla & x \neq y \\ 0 & dla & x = y \end{cases}$,

(f)
$$f(x,y) = \begin{cases} \frac{x^3 - y + 1}{\sqrt{x^2 + (y - 1)^2}} & dla & (x,y) \neq (0,1) \\ 0 & dla & (x,y) = (0,1) \end{cases}$$
.

Zadanie 5. Obliczyć pochodne cząstkowe $f'_x(0,0)$ oraz $f'_u(0,0)$ jeśli

$$f(x,y) = \begin{cases} (x^2 - 2y) \sin \frac{1}{x^2 + y^2} & dla & (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & dla & (x,y) = (0,0) \end{cases}.$$

Zadanie 6. Dana jest funkcja $f(x,y) = \begin{cases} \frac{\sin(xy^3)}{\sqrt{x^2 + y^2}} & dla & (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & dla & (x,y) = (0,0) \end{cases}$

- (a) Wyznaczyć pochodną kierunkową w punkcie (1,0) w kierunku wektora (h_x, h_y) .
- (b) Zbadać różniczkowalność funkcji f(x,y).

Zadanie 7. Zbadać różniczkowalność następujących funkcji.

(a)
$$f(x,y) = \sqrt[3]{xy}$$
, (b) $f(x,y) = \begin{cases} x + \frac{x^3 + y^3}{\sqrt{x^2 + y^2}} & dla & (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & dla & (x,y) = (0,0) \end{cases}$.

Zadanie 8. Wykazać, że powierzchnia o równaniu $z=x \arcsin \frac{y}{x+y}$ posiada płaszczyznę styczną w punkcie $(1,1,z_0)$. Napisać równanie tej płaszczyzny.

Zadanie 9. Wyznaczyć pochodne cząstkowe rzędu drugiego następujących funkcji.

(a)
$$f(x,y) = \sqrt{5x^4 + y^8}$$
, (b) $f(x,y) = \arctan \frac{y^2}{x} dla \ x \neq 0$.

Zadanie 10. Niech $f: \mathbb{R}^2 \mapsto \mathbb{R}$ ma ciągłe pochodne cząstkowe f'_x oraz f'_y . Obliczyć

- (a) g'(t) jeśli g = f(x, y) oraz $x = t \ln(1 + t^2)$, $y = e^{-t}$,
- (b) pochodne cząstkowe funkcji h(s, w) jeśli $h = f(x, y), x = e^s \cos w, y = e^s \sin w,$
- (c) pochodne cząstkowe funkcji z(r,p) = f(r-3p,2r+5p).

Zadanie 11. Wyznaczyć ekstrema lokalne funkcji

(a)
$$f(x,y) = e^{3x-2y}(3x^2 - y^2)$$
 (b) $f(x,y) = y^2 + 3x^2y - x^3y$

(c)
$$f(x,y) = -8x^3 + y^3 - 24xy - 4$$
 (d) $z = 24xy - 2x^2y - 4xy^2$

(e)
$$f(x,y) = 3x^8 + 3y^8 + 8x^3y^3$$
 (f) $f(x,y,z) = x^3 + y^2 + z^2 + 12xy + 2z$

Zadanie 12. Znaleźć najmniejszą i największą wartość funkcji

(a)
$$f(x,y) = x^2 + y^2 - 2y$$
 w kole $x^2 + y^2 \le 4$,

(b)
$$g(x,y) = x^2 + y^2 + xy - 2x - y + 1$$
 w trójkącie $x \ge 0$, $x + y \le 2$, $x - y \le 2$.

Zadanie 13. Wyznaczyć ekstrema funkcji uwikłanej y = y(x) spełniającej równanie

(a)
$$x^2 + 2xy + y^2 - 4y - \frac{1}{4} = 0$$
, (b) $y^4 - 8xy - 4y + 8x^2 = 0$.

Zadanie 14. Obliczyć całki

(a)
$$\iint_A e^{-y^2} dx dy$$
, $gdzie$ $A = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : 0 \le x \le y \le 5\}$;

(b)
$$\iint_B xy^2 dxdy, \quad gdzie\ B\ jest\ trójkątem\ o\ wierzchołkach\ (-1,0), (1,0), (0,1);$$

(c)
$$\iint_C (4xy-1)dxdy, \ gdzie \ C \ to \ obszar \ zawarty \ pomiędzy \ liniami \ x+y=1, y=3-x^2, y=0 \ \big((0,1/2)\in C\big);$$

(d)
$$\iint_{D} \frac{6yx^{2}}{x^{2} + y^{2}} dx dy, \quad gdzie \quad D = \{(x, y) \in \mathbb{R}^{2} : 1 \le x^{2} + y^{2} \le 4, \ y \ge -x\};$$

(e)
$$\iint_E \sqrt{x^2 + 4y^2} dx dy$$
, $gdzie$ $E = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : \frac{x^2}{4} + y^2 \le 1\}$.

Zadanie 15. Obliczyć pole obszaru ograniczonego liniami: $x^2 + y^2 = 2x$, $x^2 + y^2 = 4x$, y = 0, y = x.

Zadanie 16. Używając całki podwójnej, obliczyć pole powierzchni figury ograniczonej linią $(x^2 + y^2)^2 = 2a^2xy$.

Zadanie 17. Obliczyć objętość obszaru leżącego wewnątrz sfery $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$ i wewnątrz walca $x^2 + y^2 = a^2$ jeśli 0 < a < R.

Zadanie 18. Obliczyć objętość bryty ograniczonej powierzchniami $x^2 + y^2 = 2y$, $z^2 = x^2 + y^2$, z = 0 $(z \ge 0)$.

Zadanie 19. Obliczyć masę bryty $D = \{(x,y) \in \mathbb{R}^2 : 4x^2 + 25y^2 \le 100, y \ge 0\}$ wiedząc, że gęstość jest proporcjonalna do kwadratu odległości od osi OX.

Zadanie 20. Wyznaczyć współrzędne środka masy półkola o promieniu R i o gęstości wprost proporcjonalnej do odległości od średnicy.

Zadanie 21. Obliczyć całki

(a)
$$\iiint_A \frac{dxdydz}{(1+x+y+z)^3}, \quad \textit{gdzie A to czworościan: } x+y+z \leq 1, x \geq 0, y \geq 0, z \geq 0;$$

(b)
$$\iiint_B (x^2 + y^2) dx dy dz, \ gdzie B \ to \ obszar \ ograniczony \ powierzchniami: \ x^2 + y^2 = 2z, z = 2;$$

(c)
$$\iiint_C (x^2 + y^2) dx dy dz, \quad gdzie \ C = \{(x, y, z) \in \mathbb{R}^3: \ 1 \le x^2 + y^2 + z^2 \le 9 \ i \ z \le 0\}.$$

Zadanie 22. Obliczyć objętości brył ograniczonych powierzchniami

(a)
$$z = 6 - x^2 - y^2$$
, $z = \sqrt{x^2 + y^2}$; (b) $z = \sqrt{2 - x^2 - y^2}$, $z = x^2 + y^2$.

ODPOWIEDZI:

- **1.** (a) 0, WSKAZÓWKA: $0 \le \left| \frac{3xy^5}{2x^2 + 4y^2} \right| \le \frac{|3xy^5|}{y^2} = 3|xy^3|$
 - (b) nie istnieje: $(x_n, y_n) = (0, \frac{1}{n}) \xrightarrow{n \to \infty} (0, 0)$ i $\frac{x_n^2}{x_n^4 + y_n^4} = 0 \xrightarrow{n \to \infty} 0$ $(\tilde{x}_n, \tilde{y}_n) = (\frac{1}{n}, \frac{1}{n}) \xrightarrow{n \to \infty} (0, 0)$ i $\frac{\tilde{x}_n^2}{\tilde{x}_n^4 + \tilde{y}_n^4} = \frac{1}{2}n^2 \xrightarrow{n \to \infty} \infty$ (c) nie istnieje: $(x_n, y_n) = (\frac{1}{n}, \frac{1}{n}) \xrightarrow{n \to \infty} (0, 0)$ i $\frac{x_n^2 y_n}{\tilde{x}_n} = 0 \xrightarrow{n \to \infty} 0$

 - (c) the istrileje: $(x_n, y_n) = (\frac{1}{n}, \frac{1}{n}) \xrightarrow{\longrightarrow} (0, 0)$ i $\frac{x_n}{\tilde{x}_n^2 \tilde{y}_n^2} = 0 \xrightarrow{\longrightarrow} 0$ $(\tilde{x}_n, \tilde{y}_n) = (\frac{1}{n^2}, \frac{1}{n}) \xrightarrow{n \to \infty} (0, 0)$ i $\frac{\tilde{x}_n^2 \tilde{y}_n^2}{\tilde{x}_n} = \frac{1}{n^2} 1 \xrightarrow{n \to \infty} -1$ (d) nie istnieje: $(x_n, y_n) = (1, \pm \frac{1}{n}) \xrightarrow{n \to \infty} (1, 0)$ i $\frac{x_n + 2y_n 1}{x_n^2 + 4y_n^2 1} = \pm \frac{1}{2}n \xrightarrow{n \to \infty} \pm \infty$ (e) 0, WSKAZÓWKA: $0 \le |(2x + y)\sin\frac{x^2}{\sqrt{x^2 + y^2}}| \le |2x + y|$ (f) 0, $0 \le |\frac{x^3 y^3}{x^2 + y^2}| \le |\frac{x^3}{x^2 + y^2}| + |\frac{y^3}{x^2 + y^2}| \le |x| + |y|$
 - (g) 0, WSKAZÓWKA: Podstawiając $t = x^2 + y^2$, granicę sprowadzimy do granicy funkcji jednej zmiennej $\lim_{t\to 0^+} \sqrt{t} \ln t$, którą można obliczyć korzystając z twierdzenia de l'Hôspitala.
 - (h) 1, WSKAZÓWKA: Podstawiając $t = |x^2 y 3|$, granicę sprowadzimy do granicy funkcji jednej zmiennej $\lim_{t\to 0^+} \left(\ln \frac{1}{t}\right)^t$, którą można obliczyć korzystając z tożsamości $a^b=e^{b\ln a}$ i z twierdzenia de l'Hôspitala.
- **2.** (a) Funkcja jest ciągła na \mathbb{R}^2 , WSKAZÓWKA: $0 \le |\frac{x^3}{x^2+2y^4}| \le |\frac{x^3}{x^2}| = |x|$
 - (b) Funkcja jest ciągła jedynie na $\mathbb{R}^2 \{(x,y): x=y\}$. Nie jest ciągła w punkcie (0,0), bo nie istnieje $\lim_{(x,y)\to(0,0)} f(x,y)$, ponieważ $(x_n,y_n)=(\frac{1}{n},0)\stackrel{n\to\infty}{\longrightarrow} (0,0)$ i $f(x_n,y_n)=0\stackrel{n\to\infty}{\longrightarrow} 0$ oraz $(\tilde{x}_n,\tilde{y}_n)=(\frac{1}{n},\frac{1}{n+1})\stackrel{n\to\infty}{\longrightarrow} (0,0)$ i $f(\tilde{x}_n,\tilde{y}_n)=\frac{n(n+1)}{3n^2+3n+1}\stackrel{n\to\infty}{\longrightarrow} \frac{1}{3}$. Nie jest ciągła w żadnym punkcie (x_0,x_0) , gdzie $x_0\neq 0$, bo nie istnieje skończona granica $\lim_{(x,y)\to(x_0,x_0)} f(x,y)$:

 $(x_{n}, y_{n}) = (x_{0}, x_{0} + \frac{1}{n}) \xrightarrow{n \to \infty} (x_{0}, x_{0}) \text{ i } f(x_{n}, y_{n}) = \frac{nx_{0}^{4} + 3x_{0}^{3} + \frac{1}{n}x_{0}^{2}}{-3x_{0}^{2} - 3x_{0} + \frac{1}{n^{2}}} \xrightarrow{n \to \infty} -\infty$ (c) Funkcja jest ciągła na \mathbb{R}^{2} , WSKAZÓWKA: $0 \le \left| \frac{(x^{2} + y^{2})\cos x}{|x| + |y|} \right| \le \frac{x^{2} + y^{2}}{|x| + |y|} = \frac{x^{2}}{|x| + |y|} + \frac{y^{2}}{|x| + |y|} \le \frac{x^{2}}{|x|} + \frac{y^{2}}{|y|} = |x| + |y|$

- 3. (a) Tak, $a = \pi$, bo $\lim_{(x,y)\to(0,y_0)} f(x,y) = \pi + \lim_{(x,y)\to(0,y_0)} \frac{\sin(xy)}{xy} y \frac{1}{\cos(xy)} = \pi + 1 \cdot y_0 \cdot 1 = \pi + y_0 = f(0,y_0) = a + y_0$. (b) Tak, b = 2, bo $2 \le \frac{x^2y^2}{x^2 + y^2} + 2 \le \frac{x^2y^2}{x^2} + 2 = y^2 + 2$.
- 4. (a) $f'_x = 2x \cos x^2 \arcsin y + e^{\sin z} \sin 2x + \frac{6xy}{1+x^4y^2}$, $f'_y = \frac{\sin x^2}{\sqrt{1-y^2}} + \frac{3x^2}{1+x^4y^2}$, $f'_z = -\cos^2 x \cos z e^{\sin z}$ (b) $f'_x = \frac{2}{y} x^{\frac{2}{y}-1} \frac{1}{x \ln 10}$, $f'_y = \frac{-2 \ln x}{y^2} x^{\frac{2}{y}} \frac{2}{y \ln 10}$, WSKAZÓWKA: $f(x,y) = e^{\frac{2}{y} \ln x} \frac{\ln(xy^2)}{\ln 10}$ (c) $f'_x = \frac{-ye^{xy}}{[1+(e^{xy}+\sin z)^2]} \sqrt[5]{[2+5\arctan(e^{xy}+\sin z)]^4}$, $f'_y = \frac{-xe^{xy}}{[1+(e^{xy}+\sin z)^2]} \sqrt[5]{[2+5\arctan(e^{xy}+\sin z)]^4}$, $f'_z = \frac{-\cos z}{[1+(e^{xy}+\sin z)^2]} \sqrt[5]{[2+5\arctan(e^{xy}+\sin z)]^4}$

(d)
$$f'_x(x,y) = \begin{cases} \frac{2x[y(x^2+y^2)\cos(x^2y) - \sin(x^2y)]}{(x^2+y^2)^2} & \text{dla } (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \text{dla } (x,y) = (0,0) \end{cases}$$

$$f_y'(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2(x^2+y^2)\cos(x^2y) - 2y\sin(x^2y)}{(x^2+y^2)^2} & \text{dla } (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \text{dla } (x,y) = (0,0) \end{cases}$$

$$f_z = \frac{1}{[1 + (e^{xy} + \sin z)^2]} \sqrt[5]{[2 + 5 \operatorname{arctg}(e^{xy} + \sin z)]^4}$$

$$(d) \ f_x'(x,y) = \begin{cases} \frac{2x[y(x^2 + y^2) \cos(x^2y) - \sin(x^2y)]}{(x^2 + y^2)^2} & \operatorname{dla} \ (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \operatorname{dla} \ (x,y) = (0,0) \end{cases}$$

$$f_y'(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2(x^2 + y^2) \cos(x^2y) - 2y \sin(x^2y)}{(x^2 + y^2)^2} & \operatorname{dla} \ (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \operatorname{dla} \ (x,y) = (0,0) \end{cases}$$

$$(e) \ f_x'(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2 + 3y^2 - 2xy}{(x-y)^2} & \operatorname{dla} \ x \neq y \\ 1 & \operatorname{dla} \ x = y = 0 \end{cases}, f_y'(x,y) = \begin{cases} \frac{x^2 + 3y^2 - 6xy}{(x-y)^2} & \operatorname{dla} \ x \neq y \\ 3 & \operatorname{dla} \ x = y = 0 \\ \operatorname{nie} \ \text{istnieje} \ \text{dla} \ x = y \neq 0 \end{cases}$$

$$(f) \ f_x'(x,y) = \begin{cases} \frac{2x^4 + 3x^2(y-1)^2 + x(y-1)}{[x^2 + (y-1)^2]^{3/2}} & \operatorname{dla} \ (x,y) \neq (0,1) \\ 0 & \operatorname{dla} \ (x,y) = (0,1) \end{cases}, f_y'(x,y) = \begin{cases} \frac{-x^2 - x^3(y-1)}{[x^2 + (y-1)^2]^{3/2}} & \operatorname{dla} \ (x,y) \neq (0,1) \\ \operatorname{nie} \ \text{istnieje} \ \text{dla} \ (x,y) = (0,1) \end{cases}$$

$$f'(0,0) = 0, \ f'(0,0) \text{ nie istnieje} \end{cases}$$

$$(f) \ f_x'(x,y) = \left\{ \begin{array}{ll} \frac{2x^4 + 3x^2(y-1)^2 + x(y-1)}{[x^2 + (y-1)^2]^{3/2}} & \mathrm{dla} \quad (x,y) \neq (0,1) \\ 0 & \mathrm{dla} \quad (x,y) = (0,1) \end{array} \right., \\ f_y'(x,y) = \left\{ \begin{array}{ll} \frac{-x^2 - x^3(y-1)}{[x^2 + (y-1)^2]^{3/2}} & \mathrm{dla} \quad (x,y) \neq (0,1) \\ \mathrm{nie\ istnieje} & \mathrm{dla} \quad (x,y) = (0,1) \end{array} \right.$$

- **5.** $f'_x(0,0) = 0$, $f'_y(0,0)$ nie istnieje
- **6.** (a) $D_{(h_x,h_y)}(1,0)=0$
- (b) Funkcja f jest różniczkowalna na \mathbb{R}^2 . Jej różniczkowalność poza punktem (0,0) wynika stąd, że poza punktem (0,0) ma ciągłe pochodne cząstkowe. Natomiast w punkcie (0,0) jest różniczkowalna, ponieważ $\lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{f(h_x,h_y)-f(0,0)-f_x'(0,0)h_x-f_y'(0,0)h_y}{\sqrt{h_x^2+h_y^2}} = \lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{\sin(h_xh_y^3)}{h_x^2+h_y^2} = \lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{\sin(h_xh_y^3)}{h_x^2+h_y^2} = \lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{\sin(h_xh_y^3)}{h_x^2+h_y^2} = 0$, bo $\frac{\sin(h_xh_y^3)}{h_xh_y^3} \to 1$ i $\left|\frac{h_xh_y^3}{h_x^2+h_y^2}\right| \leq \left|\frac{h_xh_y}{h_y^2}\right| = |h_xh_y|$ oraz $|h_xh_y| \to 0$.

= 0, bo
$$\frac{\sin(h_x h_y^3)}{h_x h_y^3} \to 1$$
 i $\left| \frac{h_x h_y^3}{h_x^2 + h_y^2} \right| \le \left| \frac{h_x h_y^3}{h_y^2} \right| = |h_x h_y|$ oraz $|h_x h_y| \to 0$

$$\textbf{7. (a)} \ f'_x(x,y) = \left\{ \begin{array}{ll} \frac{1}{3} \sqrt[3]{\frac{y}{x^2}} & \text{dla} \quad xy \neq 0 \\ 0 & \text{dla} \quad (x,y) = (x,0) \\ \text{nie istnieje} & \text{dla} \quad (x,y) = (0,y) \text{ i } y \neq 0 \end{array} \right. \\ \left\{ \begin{array}{ll} \frac{1}{3} \sqrt[3]{\frac{x}{y^2}} & \text{dla} \quad xy \neq 0 \\ 0 & \text{dla} \quad (x,y) = (0,y) \\ \text{nie istnieje} & \text{dla} \quad (x,y) = (x,0) \text{ i } x \neq 0 \end{array} \right.$$

Funkcja ta jest różniczkowalna w każdym punkcie postaci (x,y), gdzie $xy \neq 0$, bo pochodne cząstkowe są ciągłe w takim punkcie. Funkcja nie jest różniczkowalna w punktach postaci (x,0) i (0,y), gdzie $x \neq 0$ i $y \neq 0$, bo w tych punktach nie istnieje jedna z pochodnych cząstkowych. Funkcja nie jest różniczkowalna w punkcie (0,0),

bo nie istnieje granica $\lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{f(h_x,h_y)-f(0,0)-f_x'(0,0)h_x-f_y'(0,0)h_y}{\sqrt{h_x^2+h_y^2}} = \lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{\sqrt[3]{h_xh_y}}{\sqrt{h_x^2+h_y^2}}$. Aby pokazać, że powyższa granica nie istnieje można rozpatrzyć ciągi $(\frac{1}{n},0)$ oraz $(\frac{1}{n},\frac{1}{n})$.

(b) Funkcja ta jest różniczkowalna na
$$\mathbb{R}^2$$
. Wyjaśnienie:
$$f'_x(x,y) = \begin{cases} 1 + \frac{2x^4 + 3x^2y^2 - xy^3}{(x^2 + y^2)^{3/2}} & \text{dla } (x,y) \neq (0,0) \\ 1 & \text{dla } (x,y) = (0,0) \end{cases}, f'_y(x,y) = \begin{cases} \frac{2y^4 + 3x^2y^2 - x^3y}{(x^2 + y^2)^{3/2}} & \text{dla } (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \text{dla } (x,y) = (0,0) \end{cases}$$

Funkcja ta jest różniczkowalna poza punktem (0,0), bo ma tam ciągłe pochodne cząstkowe. Funkcja jest różniczkowalna w punkcie (0,0), ponieważ

$$\lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{f(h_x,h_y)-f(0,0)-f_x'(0,0)h_x-f_y'(0,0)h_y}{\sqrt{h_x^2+h_y^2}} = \lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \frac{h_x^3+h_y^3}{h_x^2+h_y^2} = \lim_{(h_x,h_y)\to(0,0)} \left[\frac{h_x^3}{h_x^2+h_y^2} + \frac{h_y^3}{h_x^2+h_y^2}\right] = 0,$$
bo $\left|\frac{h_x^3}{h_x^2+h_y^2} + \frac{h_y^3}{h_x^2+h_y^2}\right| \le \left|\frac{h_x^3}{h_x^2+h_y^2}\right| + \left|\frac{h_y^3}{h_x^2+h_y^2}\right| \le \left|\frac{h_x^3}{h_x^2}\right| + \left|\frac{h_y^3}{h_y^2}\right| = |h_x| + |h_y| \to 0.$

- 8. Funkcja $f(x,y)=x \arcsin \frac{y}{x+y}$ jest różniczkowalna w punkcie (1,1), bo ma w tym punkcie ciągłe pochodne cząstkowe: $f'_x(x,y) = \arcsin \frac{y}{x+y} - \frac{xy}{(x+y)^2\sqrt{1-(\frac{y}{x+y})^2}}, f'_y(x,y) = \frac{x^2}{(x+y)^2\sqrt{1-(\frac{y}{x+y})^2}}.$ Różniczkowalność funkcji f w punkcie (1,1) oznacza, że istnieje płaszczyzna styczna do wykresu tej funkcji w punkcie $(1,1,\frac{\pi}{6})$. Równanie szukanej płaszczyzny stycznej: $(\sqrt{3} - \pi)x - \sqrt{3}y + 6z = 0$.
- $\mathbf{9.} \text{ (a) } f_{xx}''(x,y) = \begin{cases} \frac{50x^6 + 30x^2y^8}{(5x^4 + y^8)^{3/2}} & \text{dla} \quad (x,y) \neq (0,0) \\ 2\sqrt{5} & \text{dla} \quad (x,y) = (0,0) \end{cases}, \\ f_{yy}''(x,y) = \begin{cases} \frac{140x^4y^6 + 12y^{14}}{(5x^4 + y^8)^{3/2}} & \text{dla} \quad (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \text{dla} \quad (x,y) = (0,0) \end{cases}$ $f_{xy}''(x,y) = f_{yx}''(x,y) = \begin{cases} \frac{-40x^3y^7}{(5x^4 + y^8)^{3/2}} & \text{dla} \quad (x,y) \neq (0,0) \\ 0 & \text{dla} \quad (x,y) = (0,0) \end{cases}$ (b) $f_{xx}'' = \frac{2xy^2}{(x^2 + y^4)^2}, f_{yy}'' = \frac{2x^3 - 6xy^4}{(x^2 + y^4)^2}, f_{xy}'' = f_{yx}'' = \frac{2y^5 - 2x^2y}{(x^2 + y^4)^2},$
- $\begin{aligned} \textbf{10.} \ \ & (\mathbf{a}) \ \frac{dg}{dt} = \frac{\partial f}{\partial x} \frac{dx}{dt} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{dy}{dt} = f'_x \cdot \left[\ln(1+t^2) + \frac{2t^2}{1+t^2} \right] f'_y \cdot e^{-t} \\ & (\mathbf{b}) \ \frac{\partial h}{\partial s} = \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial s} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial s} = f'_x \cdot e^s \cos w + f'_y \cdot e^s \sin w, \ \frac{\partial h}{\partial w} = \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial x}{\partial w} + \frac{\partial f}{\partial y} \frac{\partial y}{\partial w} = -f'_x \cdot e^s \sin w + f'_y \cdot e^s \cos w \\ & (\mathbf{c}) \ \frac{\partial z}{\partial r} = f'_x + 2f'_y, \ \frac{\partial z}{\partial p} = -3f'_x + 5f'_y \end{aligned}$
- 11. (a) (0,0) brak ekstremum, $f_{min}(2,4) = -\frac{4}{e^2}$, (b) (3,0) brak ekstremum, $f_{min}(2,-2) = -4$, (0,0) brak ekstremum, bo $f(0,\frac{1}{n}) = \frac{1}{n^2} > f(0,0) = 0$ i $f(\frac{1}{\sqrt{n}},\frac{-1}{n}) = \frac{-1}{n^2}(2-\frac{1}{\sqrt{n}}) < f(0,0) = 0$ (c) (0,0) brak ekstremum, $f_{max}(2,-4) = 60$ (d) (0,0), (12,0), (0,6) brak ekstremów, $z_{max}(4,2) = 64$

 - (e) $f_{min}(1,-1) = f_{min}(-1,1) = -2,$
 - (0,0) brak ekstremum, bo $f(0,\frac{1}{n}) = \frac{3}{n^8} > f(0,0) = 0$ i $f(\frac{1}{n},\frac{-1}{n}) = \frac{2}{n^6}(\frac{3}{n^2}-4) < f(0,0) = 0$ (f) (0,0,-1) brak ekstremum, $f_{min}(24,-144,-1) = -6913$
- 12. (a) wartość największa= 8, wartość najmniejsza= -1 (b) wartość największa= 7, wartość najmniejsza= 0
- **13.** (a) $y_{min}\left(\frac{1}{16}\right) = -\frac{1}{16}$ (b) $y_{max}(1) = 2$, $y_{min}(0) = 0$
- **14.** (a) $\frac{1}{2}(1 e^{-25})$ (b) 0 (c) $\int_0^2 \left[\int_{-\sqrt{3-y}}^{1-y} (4xy 1) dx \right] dy = -\frac{14}{3} 2\sqrt{3}$
 - (d) $\int_{-\pi/4}^{3\pi/4} \left[\int_{1}^{2} \frac{6r \sin \varphi r^{2} \cos^{2} \varphi r}{r^{2}} dr \right] d\varphi = \frac{7\sqrt{2}}{3}$ (e) $\frac{8\pi}{3}$ **15.** $3(\frac{\pi}{4} + \frac{1}{2})$ **16.** a^{2}
- $\textbf{17.} \ \ 2 \iint_{D} \sqrt{R^2 x^2 y^2} dx dy = 2 \int_{0}^{2\pi} \left(\int_{0}^{a} \sqrt{R^2 r^2} r dr \right) d\varphi = \frac{4\pi}{3} \left(R^3 \sqrt{(R^2 a^2)^3} \right), \\ \text{gdzie } D = \left\{ (x,y) : x^2 + y^2 \le a^2 \right\} = \frac{4\pi}{3} \left(R^3 \sqrt{(R^2 a^2)^3} \right).$
- **18.** $\iint_D \sqrt{x^2 + y^2} dx dy = 2 \int_0^{\pi/2} \left(\int_0^{2\sin\varphi} r^2 dr \right) d\varphi = \frac{32}{9}, \text{ gdzie } D = \{(x, y) : x^2 + (y 1)^2 \le 1\}$
- **20.** $x_C = 0$ (z symetrii), $y_C = \frac{3}{16}\pi R$, $(m = \frac{2}{3}kR^3)$ Tutaj k oznacza wspłczynnik proporcjonalności.
- **21.** (a) $\ln \sqrt{2} \frac{5}{16}$ (b) $\frac{16}{3}\pi$ (c) $\frac{968}{15}\pi$
- **22.** (a) $|V| = \int_0^{2\pi} \left[\int_0^2 \left(\int_r^{6-r^2} r dz \right) dr \right] d\varphi = \frac{32}{3}\pi$ (b) $|V| = \int_0^{2\pi} \left[\int_0^1 \left(\int_{r^2}^{\sqrt{2-r^2}} r dz \right) dr \right] d\varphi = \frac{1}{6}\pi (8\sqrt{2}-7)$